

Forfatter: Gyldenstjerne, Mogens

Titel: BREV TIL: Frederik 2. FRA: Gyldenstjerne, Mogens (1560-04-20)

Citation: Gyldenstjerne, Mogens: "BREV TIL: Frederik 2. FRA: Gyldenstjerne, Mogens (1560-04-20)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)*, I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD, s. 47. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-006-shoot-L0007431460060050.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

I.

København, 20. April 1560.

Mogens Gyldenstjerne til Kongen. ¹⁾

Om den befalede Udrustning af Orlogsskibene og om Fetaljen til dem. Otte Stisen er sat til at have Tilsyn med Folkene paa Krogen. Om Forsvarsforanstaltninger dér. Han ønsker Peder Christiensen flyttet derfra og har beordret Peder Bille til Tøjhuset for at overvaage Udleveringen af.Skyts.

s. 48Stormechtiugste høgborne først, allder naadiiste herre, nest mynn tro, willig och plichtiug tiennste giffuer jeg etters konng. rnaitt. wdi aldt vnnderdanighedt tiill kiennde, att etters konng. mait. skryffuelße ¹⁾ er kommet meg tiill hannde, som jnndholder, att alle orloges skiibbenn skall giøres redt och vdtleges paa strømen; thett skall skeep, saa snart mueliigt er 1). Dy bliffue 10, som nw skall vdtredes, och er tiill fornne her vdtredt 25 skiibb, store och smaa, tiill orloges och hennte met, hues her giøres behoff, regnends dy iij met, som høgborne først, hertugk Magnus fyck met seg 2). Thet har och wyll wel tage paa fyttaliigenn, som her gar baade tiill lanndt och wandt; mallt, kødt, smør och tørrfisk wyll først giøres behoff, huilcket jeg jcke kanndt forlade wdy aldt vnnderdanighedt att giffue etters konng. mait. tiill kiennde, om etter konng. mait. wyll werdis och talle met rennthemesternn therom 3).

1. Det originale Brev af 20. April (her gengivet som Nr. 50, I) er helt igennem, ogsaa for Underskriftens Vedkommende, skrevet med en Skriverhaand, men Brevets sidste Halvark med Segl og Udskrift mangler. Alligevel maa det sikkert betragtes som et til Kongen afsendt, originalt Brev.

2. Til dette Brev findes i Mogens Gyldenstjernes Priv. Ark. Konc. og Optegnelser hans egenhændige Konc.

3. Endvidere findes her det samme Brev, skrevet med samme Skriverhaand, ligeledes med Underskrift og Udskrift (dog uden Segl), men benyttet som Koncept til et nyt Brev af Mogens Gyldenstjerne, idet denne har forsynet det med Udstregninger og egenhændige Tilføjelser. Tilføjelserne (her gengivet som Nr. 50, II) er skrevet dels i Margenen paa selve Koncepten, dels paa et løst Kwartblad, med Indføjningsmærker i Koncepten og tilsvarende Henvisningsmærker i Margenen og paa Kwartbladet.

4. Af disse Tilføjelser er det med 5) mærkede Stykke, med Undtagelse af den Del, der her er sat i skarpe Klammer [Jens Ulfstand ... breff] benyttet som første Del af Koncepten til et nyt Brev til Kongen (her gengivet som Nr. 51). Originalen til dette Brev synes ikke at være bevaret. Da den første Del af dette Brev er taget fra Koncepten til Brevet af 20. April, er hele dette Brev her dateret [ca. 20. April], da det sikkert maa være afsendt samme Dag eller den nærmeste Tid derefter.

Koncepterne under Nr. 2 og 4 er skrevet paa samme Ark, hver paa sin Halvdel. Dette Ark er i nyere Tid fejlagtigt blevet forsynet med Datoen 29. September 1560, uden at det kan ses, med hvilken Hjemmel.

Forholdet synes altsaa at være følgende; Mogens Gyldenstjerne har først skrevet en bevaret (men her ikke gengivet) Koncept til et Brev til Kongen, og dette blev renskrevet med Datoen 20. April af Skrивeren. Denne Renskrift har Mogens Gyldenstjerne dernæst benyttet som Koncept til et udførligere Brev, idet han har foretaget en Del Rettelser og gjort en Del Tilføjelser til det (her gengivet som 50, II), men har derpaa opgivet at benytte den saaledes ændrede Koncept, har ladet den oprindelige Koncept renskrive igen og har afsendt denne Renskrift til Kongen (her gengivet som Nr. 50, I). Af de ubenyttede Tilføjelser har han dernæst benyttet et Afsnit (II, mærket 5) til Indledning til et nyt Brev (her gengivet som Nr. 51), som antagelig er afsendt umiddelbart efter det første Brev.

Om han tillige helt eller delvis har benyttet den øvrige Del af Tilføjelserne til et særligt, tredje, Brev, vides ikke; i alt Fald er et Brev med disse Tilføjelser som Bestanddel ikke bevaret.

s. 49Allder naadiiste herr, ieg har och sennt Otthe Stissenn ¹⁾ tiill Krogenn at skall haffue ther tiillsiunn met folcket. Første jeg kommer fraa thenne munsterinng, wyll jeg selluff føre tydt och see, om jeg kunne fange enn schantze guort att sette thet graue skutt wdj, som ther er, forthj thet kanndt jnndtet bruges jnndenn for muhren, och achter jeg att føre thenn slange Mudz tyll Kroghenn, for thenn langer well tiill. Mett myt raadt skulle och konng. mait. orloges skiibb tage emodt thennom, om her wyll komme nogenne skiibb y Sunde, som haffde vnndt y sinne. Ther wyll jeg och haffue ladt meg finde, thenn tydt dy Borgunndske haffde for att wyll vnndtsette Kiøbennhaffuenn, och stadt thet skiith wdt met strann denn samme tydt, ther Kroghenn bleff skoth rriett. Wyll etters konngeliige mait. werdes tyll, att Per Christiennßen ²⁾ kwnne komme nw paa ett andenn stedt; hand er farligenn att haffue y hwße nu y thenne tydt 4). Peder Bylle ³⁾ har jeg befallet att komme hytt effther munsteringhenn och see tyll met huad skiith, som nw kommer vdt aff tøjhußet, och wyde ther beskeedt paa.

s. 50Jeg forseer meg, her skall nw jnntet skiitt findes vklart 5). Etters naades koniglyche mait. wdi aldt vnnderdanighedt willige tro tiennst att bewyse skall jeg met Gudz hielp altiit findes redbwnn och vspart, som jeg plichtig er, och wyll her met haffue etters konnigliige mait. høgmehtiighedt lyff och siell wdj et liicksaliig lanngwariig regiment Gud allmetigste befalet. Datum paa Kiøbennhaffuenn then 20. aprilis anno

1560.

Etters naade konng. mait.
plichtiig tro tiener
Magnus Guldennstern tiill
Stiernholm, ritter.

Orig. i D. Kanc. Indlæg til Registr. og henlagte Sager.

II.

Mogens Gyldenstjernes Tilføjelser til Koncepten til ovenstaaende Brev:

1) Forser ieg meg, dy schal fange, hues dy skulle pa nolle, jnden 14 dag.

2) Oc sender jeg etter k. mt. registryer pa alle skyb, som vdfyttalliget er, oc sa pa dy ander, som nu vd skulle, ter af e. k. kand forfare ald leglighed; her jngen tylføryng.

Er her jngen tylføryng sket i tet forgangen ar met øxen oc andet, oc er flux vdteret bade i kronyngen oc syden.

3) i tyde.

4) Frands slottzskryffuer wore gerne afue met hanom¹⁾, sa wor oc jeg.

5) Allder naadiiste herre, jeg sennder etters konng. mait. enn kort forklarinngh om thenne vspyßnynngh, huad her met gar, och her fores jnntet tyll, som wahnt er, eller købt øxn, som dyße forganngene aar sket er, att etters kong. mait. kannd nw wyde, som tet seg her begiffuer. [Jens Vistand har scryffuet meg tyl om Per Oxis scryffuer, oc sender ieg etter k. mt. same bref.] Och skall inntet forsømmes, for thett jeg giøre kanndt.